

SKUODO VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Skuodo vaikų lopšelio-darželio (toliau–Darželis) vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašas, parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Vaikų maitinimo organizavimo aprašu, Lietuvos Respublikos Socialinės paramos mokiniams 2006 m. birželio 13 d. įstatymo Nr. X-686 2019 m. gruodžio 5 d. Lietuvos Respublikos Socialinės paramos mokiniams įstatymo pakeitimu Nr. XIII-2603, Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2020 m. rugpjūčio 19 d. rekomendacijomis Nr. SR-3842 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo organizavimo ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu metodinių rekomendacijų, Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2022 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T9-191 „Dėl Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2021 m. rugsėjo 30 d. sprendimo Nr. T9-155 „Dėl mokesčio už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą Skuodo rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintu Mokesčio už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą Skuodo rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašu, Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. A1-477 „Dėl lėšų dydžio nustatymo mokinių nemokamam maitinimui skirtiems produktams įsigyti“.

2. Darželyje organizuojama:

2.1. vaikų maitinimo, pritaikyto maitinimo paslaugos, už kurias savivaldybės tarybos nustatyta mokesį moka tėvai (kiti teisėti vaiko atstovai);

2.2. nemokamas priešmokyklinio amžiaus vaikų maitinimas, kuris yra skiriamas Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nustatyta tvarka ir finansuojamas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams bei savivaldybės biudžeto. Nemokamas maitinimas organizuojamas savivaldybės tarybos nustatyta mokinių nemokamo maitinimo organizavimo tvarka, vadovujamasi Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, informaciniais pranešimais;

3. Darželyje organizuojant maitinimą visiems vaikams sudarytos sąlygos pavalgyti šilto maisto.

4. Darželyje maitinimas organizuojamas ir mokinių atostogų, nustatytų Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintuose bendruosiuose ugdymo planuose, metu bei vasaros mėnesiais.

II. VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

5. Darželyje maistas gaminamas visiems darželį lankantiems vaikams, atsižvelgiant į fiziologinius vaikų poreikius, amžiaus ypatumus, sveikos mitybos principus ir taisykles.

5.1 Pagal gydytojų raštiškus nurodymus (Forma Nr. E027-1) turi būti organizuojamas pritaikytas maitinimas;

5.2 Jei pritaikyto maitinimo patiekalų ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas įgyvendinančios įstaigos virtuvėje pagaminti nėra galimybių, vaikai, kuriems skirtas pritaikytas maitinimas, gali būti maitinami tą dieną savo iš namų atneštu maistu. Ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas įgyvendinančios įstaigos iš namų atneštą maistą turi laikyti ir patiekti tinkamos temperatūros;

5.3 Jei sudaroma sutartis su vaiko atstovais pagal įstatymą dėl vaiko maitinimo iš namų atsineštu maistu, už maisto saugą ir kokybę atsako vaiko atstovai pagal įstatymą. Sutartyje dėl vaiko maitinimo iš namų atsineštu maistu turi būti nuostata apie draudžiamus atnešti maisto produktus, išvardytus Tvarkos aprašo 6 punkte.

6. Darželyje draudžiamos tiekti šios maisto produktų grupės: bulvių, kukurūzų ar kitokie traškučiai, kiti riebaluose virti, skrudinti ar spraginti gaminiai; saldainiai; šokoladas ir šokolado gaminiai; konditerijos gaminiai su glajumi, glaistu, šokoladu ar kremu; pieno produktai su alyvpalmių aliejumi, sūrūs gaminiai (kuriuose druskos daugiau kaip 1 g/100 g; sūryje ir mėsos gaminiuose – daugiau kaip 1,7 g/100 g); maisto produktai bei kramtomoji guma su maisto priedais (šio Tvarkos aprašo 3 priedas); gėrimai, kurių sudėtyje pridėtinio cukraus daugiau kaip 5 g/100 g; gazuoti gėrimai; energiniai gėrimai; maisto produktai, papildyti B grupės vitaminais, gėrimai ir maisto produktai, pagaminti iš (arba kurių sudėtyje yra) kavamedžio pupelių kavos ar jų ekstrakto; cikorijos, gilių ar grūdų gėrimai (kavos pakaitalai); kisieliai; arbata, kurioje yra pluoštinių kanapių dalių (išskyrus sėklas), sultinių, padažų koncentratai; rūkyta žuvis; konservuoti mėsos ir žuvies gaminiai (jie leidžiami bendrojo ugdymo įstaigose organizuojamų vasaros stovyklų metu ar sudarant maisto paketus į namus); nepramoninės gamybos konservuoti gaminiai; žlėgtainiai; mechaniškai atskirta mėsa ir jos gaminiai; subproduktai ir jų gaminiai (išskyrus liežuvius ir kepenis); maisto papildai; maisto produktai, pagaminti iš genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO), arba maisto produktai, į kurių sudėtį įeina GMO; maisto produktai, į kurių sudėtį įeina iš dalies hidrinti augaliniai riebalai, maisto produktai ir patiekalai, neatitinkantys Tvarkos aprašo 3–5 prieduose nustatytų reikalavimų.

7. Gaminant maistą turi būti naudojama kuo mažiau druskos ir cukraus (druskos ne daugiau kaip 1 g/100 g, pridėtinio cukraus ne daugiau kaip 5 g/100 g).

8. Kiekvieną dieną turi būti patiekta daržovių ir vaisių, rekomenduojama sezoninių, šviežių. Rekomenduojama, kad vaisiai būtų tiekiami atskiro maitinimo metu.

9. Karštas pietų patiekalas turi būti iš daug baltymų turinčių produktų (mėsa, paukštiena, žuvis, kiaušiniai, ankštinės daržovės, pienas ir pieno produktai) ir angliavandenių turinčių produktų. Su karštu patiekalu turi būti patiekiamos daržovės ar vaisiai arba jų salotos.

10. Darželyje sudarytos higieniškos sąlygos nemokamai atsigerti geriamojo vandens (rekomenduojama kambario temperatūros, pvz., pilstomo iš geriamajam vandeniui skirtų indų, talpų, automatų ir pan.). Vandeniui atsigerti turi būti naudojami asmeninio naudojimo arba vienkartiniai puodukai.

11. Darželyje vaikai maitinami tris kartus per dieną, ne rečiau kaip kas 3,5 val., pagal kiekvienai amžiaus grupei sudarytą maitinimo tvarkaraštį:

11.1. pusryčiai 8.30–9.00 val.;

11.2. pietų pirmas patiekalas (sriuba) 10.30–11.00 val.;

11.3. pietų antras patiekalas 12.00–13.00 val.;

11.4. pavakariai 15.30–16.00 val.

12. Vykiant ES programas „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“, vaikams 10.00 val. papildomai duodami ekologiški pieno produktai (pienas, jogurtas, varškės sūreliai), vaisiai. Šių programų maisto produktai į valgiaraščius neįtraukiami.

13. Pedagogai:

13.1. elektroniniame grupės dienyne kiekvieną dieną žymi vaikų lankomumo apskaitą, kurioje nurodo bendrą lankančių vaikų skaičių;

13.2. padėjėjai išdalintą maistą lėkštėse paduoda vaikams ir, esant reikalui, padeda vaikams pavalgyti, moko tinkamo stalo etiketo.

14. Sveikatos ir maitinimo organizavimo specialistai :

14.1. vieną kartą per metus sudaro vaikų maitinimo perspektyvinius penkiolikos dienų valgiaraščius, kurie patvirtinami Darželio direktoriaus įsakymu;

14.2. rengia maisto gaminių receptūros ir gamybos technologijos aprašymų korteles, vadovaujantis „Pavyzdinių ikimokyklinių vaikų ugdymo įstaigų 15 dienų perspektyvinių valgiaraščių ir patiekalų receptūrų rinkiniu“;

- 14.3. parengia dienos meniu,
- 14.4. sudaro kasdieninį vaikų maitinimo valgiaraštį - reikalavimą (forma F-299) sekančiam dienai, orientuotą į perspektyvinį penkiolikos dienų valgiaraštį, pateikia direktoriui tvirtinti, kas 10 dienų pateikia buhalterui, tvarkančiam darželio buhalterinę apskaitą;
- 14.5. organizuoja vaikų nemokamą maitinimą: lėšų suma, susidariusi dėl pietų įkainių skirtumo, kas mėnesį, pagal lankytų dienų skaičių, panaudojama papildomiems vaikų užkandžiams įsigyti.
- 14.6. kiekvieną dieną iki 8.15 val. surenka informaciją apie lankančių vaikų skaičių;
- 14.7. kontroliuoja maisto produktų kokybę, jų laikymo sąlygas, realizacijos terminus, maisto gamybos procesą virtuvėje;
- 14.8. vykdo maisto paėmimo ir maitinimo organizavimo grupėse priežiūrą, stebi ir analizuoja maitinimo procesą, stalų serviravimą, patiekalų pateikimą vaikui, maisto dalinimą vaikui pagal normą.
15. Sandėlių administratorius:
- 15.1. užsako maisto produktus tiekėjams pagal sveikatos ugdymo ir mitybos specialisto sudarytą valgiaraštį, vadovaujantis sudarytomis sutartimis su maisto tiekėjais;
- 15.2. priima iš tiekėjų tik kokybiškus, realizacijos laiką atitinkančius produktus ir juos sandėliuoja griežtai vykdydamas higienos normų reikalavimus vaikų maitinimui;
- 15.3. išduoda iš sandėlio produktus virėjoms pagal dienos valgiaraštį;
- 15.4. kasdien vykdo tikslią maisto produktų išlaidų ir įplaukų registraciją „Medžiagų sandėlio apskaitos žurnaluose“. Dokumentai (sąskaitos faktūros) pateikiami įstaigos vadovui pasirašyti. Pasirašyti dokumentai pateikiami buhalterui, kuris juos užpajamuoja;
- 15.5. suderina maisto produktų likučius su buhalteriu vieną kartą per mėnesį;
- 15.6. maisto produktus nurašo kiekvieną dieną pagal valgiaraštį.
16. Direktorius sudaryta komisija vieną kartą per ketvirtį atlieka maisto sandėlyje esančių produktų inventorizaciją.
17. Darželio taryba turi teisę patikrinti virtuvę, maisto sandėlį ir patiekalų gamybos procesą.
18. Virėjas:
- 18.1. pagal iš vakaro paruoštą valgiaraštį analizuoja gaminio receptūros ir gamybos technologijos aprašymo korteles ir susipažįsta su rytdienos patiekalų ruošimo technologija;
- 18.2. pusryčius ruošia pagal vakarykštės dienos vaikų skaičių;
- 18.3. gauna maisto produktus iš sandėlininko einamai dienai pagal ryte sudarytą valgiaraštį;
- 18.4. atlieka kontrolinius svėrimus;
- 18.5. atsako už tikslų maisto atidavimą pagal normą. Pasveria porciją vienam vaikui ir apskaičiavus išduoda į grupes atitinkamai pagal tą dieną grupėse esančių vaikų skaičių;
- 18.6. maistą į grupes atiduoda tik pagal nustatytą maisto atsiėmimo grafiką;
- 18.7. matuoja ir fiksuoja patiekalų šiluminio apdorojimo temperatūrą.
19. Maistą iš virtuvės darželio grupių vaikams neša auklėtojų padėjėjai:
- 19.1. maistą grupėse vaikams išdalina mokytojas (auklėtojas), padedamas auklėtojos padėjėjo. Esant būtinumui auklėtojas ir auklėtojo padėjėjas padeda vaikui pavalgyti;
- 19.2. auklėtojos padėjėjas po vaikų maitinimo sutvarko patalpas, suplauna indus. Po kiekvieno maitinimo atliekos išnešamos iš grupės patalpų.

III. VAIKŲ NEMOKAMO MAITINIMO EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIOJO ĮVYKIO IR (AR) KARANTINO METU ORGANIZAVIMAS

20. Ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu darželį lankantys vaikai (kai ugdymas organizuojamas nuotoliniu / nekontaktiniu būdu), kuriems priklauso nemokamas maitinimas (priešmokyklinio amžiaus vaikams, nevertinant tėvų gaunamų pajamų), privalo būti aprūpinami maisto daaviniais.

21. Įstaigos vadovo paskirti asmenys, atsakingi už nemokamo maitinimo darželyje organizavimą ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu:

21.1. peržiūri ir patikslina vaikų, kuriems paskirtas nemokamas maitinimas darželyje, sąrašus, papildomai nurodo vaikų kontaktinius telefono numerius;

21.2. informuoja vaiko, kuriam paskirtas nemokamas maitinimas darželyje, tėvus (globėjus, rūpintojus) apie maitinimo organizavimo sąlygas ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu asmeniškai telefonu ir (arba) per elektroninį dienyną;

21.3. sveikatos ir maitinimo organizavimo specialistas (dietistas) koordinuoja maisto davinio turinio atitiktį nustatytoms rekomenduojamoms normoms ir patvirtintą nemokamam maitinimui skiriamų lėšų sumą;

21.4. maisto daaviniai vaikų tėvams (globėjams, rūpintojams) išduodami periodiškai už nurodytą laikotarpį, prieš dieną sutartu laiku prie įėjimo į virtuvės patalpas;

22. Maisto daivinius suruošiantiems ir dalijantiems asmenims rekomenduojama nuolat naudoti apsaugos priemonės (nosį ir burną dengiančias apsaugos priemonės, vienkartinės pirštines ir dezinfekcinį skystį).

23. Tėvai (globėjai, rūpintojai), atėję atsiimti maisto davinio, privalo dėvėti nosį ir burną dengiančias apsaugos priemonės, vienkartinės pirštines ir laikytis saugaus 2 metrų atstumo nuo kito asmens.

IV. MOKESČIO UŽ MAITINIMO PASLAUGAS APSKAIČIAVIMAS

24. Išlaidas už maitinimo paslaugas sumoka tėvai (kiti teisėti vaiko atstovai) pagal Skuodo rajono savivaldybės tarybos nustatytą užmokesčio už vaikų išlaikymą ikimokyklinėse įstaigose sprendimą.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Darželyje už vaikų maitinimo organizavimą įstaigoje atsako sveikatos ir maitinimo organizavimo specialistai.

26. Sandėlių administratorius atsakingas už produktų priėmimą, išdavimą, realizacijos terminus, dokumentus.

27. Virėjas atsako už kokybišką maisto paruošimą.

28. Vaikų maitinimo procesą grupėje organizuoja ir už jį atsako grupės mokytojas (auklėtojas).

29. Vaikų maitinimo organizavimą Darželyje koordinuoja įstaigos direktorius.
